

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 216.107 van 28 oktober 2011
in de zaak A. 196.612/X-14.564.**

In zake : 1. Dorine KERCKHOF
 2. Danny KERCKHOF
 3. Didier KERCKHOF
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk Van Heuven
 kantoor houdend te 8500 KORTRIJK
 President Kennedypark 6/24
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Aerts
kantoor houdend te 9000 GENT
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 31 mei 2010, strekt tot de
nietigverklaring van “het ministerieel besluit (van 15 maart 2010) van de
Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, waarbij voor de
herinrichting van het toegangscomplex A10/E40 de onroerende goederen
aangeduid op de plans 1M3D8H G 100625 02 en 1M3D8H G 100626 02 op het
grondgebied van de gemeente Aalter onmiddellijk in het bezit worden genomen
en onteigend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962
betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de
onteigeningen ten algemene nutte”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 mei 2011.

Kamervoorzitter Roger Stevens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Karel-Jan Van Dormael, die loco advocaat Dirk Van Heuven verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Inneke Bockstaele, die loco advocaat Paul Aerts verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partijen zijn de eigenaars van een terrein gelegen aan de Knokkeweg te Aalter, kadastraal bekend sectie D, nrs. 343, 344/b,

337/c, 341/b, 356/d, 362/k, 341/02a, 362/l, 357/z, 345/c en 357/x. De voormelde percelen vormen de innemingen 6 tot 10 en 13 tot 18 van de bestreden onteigening.

4. Op 12 september 2008 stelt de Vlaamse regering het ontwerp gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) “Op-en afrittencomplex A10/E40-N44 te Aalter” voorlopig vast.

Op 3 juli 2009 stelt de Vlaamse regering dit GRUP definitief vast.

De bestreden onteigening kadert in de realisatie van het op- en afrittencomplex voor de A10/E40 te Aalter waarin in het voormelde GRUP wordt voorzien.

5. Tegen dit definitief vaststellingsbesluit van 3 juli 2009 dienen de verzoekende partijen een annulatieberoep in bij de Raad van State.

Met het arrest nr. 209.861 van 20 december 2010 vernietigt de Raad dat besluit.

6. Met een besluit van 15 maart 2010 gaat de verwerende partij over tot de onteigening van, onder meer, de betrokken percelen. Het bestreden besluit luidt als volgt:

“(…)

Overwegende dat de onteigeningen volgens de plans 1M3D8H G 100625 02 en 1M3D8H G 100626 02 nodig zijn voor de herinrichting van het toegangscomplex te Aalter, gelegen aan de kruisingen van de autosnelweg E40 en de gewestwegen N44, N499 en N37;

Overwegende dat de huidige verkeersafwikkeling moeilijk en gevaarlijk is met kans op stilstaand verkeer op de rechterrijstrook van de autosnelweg, waardoor deze herinrichting hoogdringend is;

Overwegende dat door de realisatie van het nieuwe complex de huidige congestie op de autosnelweg E40 en op de primaire wegen N37 en N44 gevoelig zal verminderen, zodat deze wegen hierdoor vlotter hun doorstromingsfunctie kunnen waarmaken;

Overwegende dat de verkeersveiligheid op de autosnelweg E40 sterk zal vergroten gezien er geen wachtrijen aan de afrit zullen staan;

Overwegende dat door de aanleg van de rotondes de verkeersveiligheid ook op de andere gewestwegen zal toenemen;

Overwegende dat door de heraanleg van het complex de hiërarchie van het wegennet door de scheiding van lokale, secundaire, primaire en hoofdwegen op terrein veel duidelijker zal worden;

Overwegende dat het project een carpoolparking voorziet die zich bevindt ten zuiden van de autosnelweg A10/E40, tussen de N37 (Tieltsessesteenweg) en de N409 (Steenweg op Deinze) die zijn ontsluiting krijgt via de nieuw aan te leggen verbindingsweg tussen de N37 en N409;

Overwegende dat het project de plaatsing voorziet van geluidsschermen langsheen de nieuwe afrit naar de N44 wat een positieve impact zal hebben op de leefbaarheid van de woonbuurten in de directe omgeving;

Overwegende dat bij de studie van het project rekening werd gehouden met de optimalisatie van fietsinfrastructuur met de maximale scheiding van het gemotoriseerde verkeer door de bouw van fietstunnels ter hoogte van de rotondes en de aanleg van hoofdzakelijk vrijliggende fietspaden, wat de verkeersveiligheid van de zwakke weggebruiker ten goede komt;

Overwegende dat de weerhouden oplossing het resultaat is van een uitvoerige studie die zowel vanuit een analyse van de ongevallen als vanuit verkeersplanologisch, verkeerstechnisch en ruimtelijk oogpunt benaderd werd, zoals hierna blijkt:

- de herinrichting van het toegangscomplex werd opgenomen in de beleidsnota van het Mobiliteitsplan Aalter. Deze werd definitief conform verklaard door de Provinciale Auditcommissie Oost-Vlaanderen in zitting van 18 november 2002. De conceptschets en de bepalingen in de eindnota (pagina 18, 19 en 20) van het mobiliteitsplan werden verder uitgewerkt in de ontwerpplannen, die als basis dienden voor de opmaak van het onteigeningsplan.

- het milieueffectenrapport (MER) werd conform verklaard in juni 2005 en de ontheffingsnota milieueffectenrapport werd in mei 2007 goedgekeurd.

Overwegende dat bij ministerieel besluit van 12 september 2008 de Vlaamse Regering haar goedkeuring gaf houdende de voorlopige vaststelling van het GRUP 'op- en afrittencomplex A10/E40 – N44 Aalter'; (...).

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp van het beroep

7. Ambtshalve dient te worden vastgesteld dat de verzoekende partijen slechts belang hebben bij de vernietiging van het bestreden besluit in zoverre het betrekking heeft op hun onder randnr. 3 vermelde percelen.

V. Onderzoek van het tweede middel

Standpunten van de partijen

8. In een tweede middel wordt de schending aangevoerd van artikel 16 van de Grondwet, van artikel 1 van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemene nutte en van de motiveringsplicht. In ondergeschikte orde wordt de toepassing van artikel 159 van de Grondwet gevraagd met betrekking tot het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2009 houdende definitieve vaststelling van het gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan “Op- en afrittencomplex A10/E40-N44 te Aalter”.

In een eerste onderdeel stellen de verzoekende partijen dat het ministerieel besluit van 12 september 2008 houdende goedkeuring van de voorlopige vaststelling van het betrokken GRUP waarnaar in het bestreden besluit wordt verwezen, niet de wettige grondslag voor de bestreden beslissing kan vormen, aangezien er geen ministerieel besluit van die datum bestaat, maar enkel een besluit van de Vlaamse regering. Bovendien kan een voorlopig vastgesteld GRUP niet de grondslag vormen voor een onteigening en had het besluit van 12 september 2008 ten tijde van de bestreden beslissing geen rechtskracht meer, aangezien het betrokken GRUP op dat moment reeds definitief was vastgesteld bij een besluit van 3 juli 2009.

In een tweede, ondergeschikt, onderdeel betogen de verzoekende partijen dat het besluit van 3 juli 2009 houdende definitieve vaststelling van het betrokken GRUP onwettig is. In dit verband wijzen de verzoekende partijen naar de argumentatie die zij hebben ontwikkeld in de zaak gekend onder het nummer G/A 194.028/X-14.407.

9. De verwerende partij antwoordt met betrekking tot het eerste middelonderdeel dat de verwijzing naar het ministerieel besluit van 12 september 2008 louter het gebruik van een onjuiste terminologie betreft en dat de betrokken overweging enkel de bedoeling had te verwijzen naar de totstandkoming van het GRUP “Op- en afrittencomplex A10/E40-N44 te Aalter”. Aangezien het

betrokken GRUP intussen bij besluit van 3 juli 2009 definitief werd vastgesteld, hebben de verzoekende partijen evenmin belang bij het eerste onderdeel van het middel.

Voor wat betreft het tweede middelonderdeel verwijst de verwerende partij eveneens naar haar argumentatie in de zaak gekend onder het nummer G/A 194.028/X-14.407.

10. In haar laatste memorie stelt de verwerende partij dat in het bestreden besluit wel degelijk werd gemotiveerd waarom de onteigening ten behoeve van de herinrichting van het toegangscomplex te Aalter noodzakelijk en dringend is, met name omdat de huidige verkeersafwikkeling “moeilijk en gevaarlijk is met kans op stilstaand verkeer op de rechterrijstrook van de autosnelweg”. De verwijzing naar het GRUP doet aan die motivering geen afbreuk. Verder is het niet vereist dat het GRUP is opgemaakt voorafgaand aan het onteigeningsbesluit. Derhalve tast de onwettigheid van het definitief vastgestelde GRUP de wettigheid van het bestreden onteigeningsbesluit niet aan.

Beoordeling

11. Het wordt niet betwist dat met de bestreden onteigening de realisatie wordt beoogd van een op- en afrittencomplex voor de A10/E40 te Aalter.

12. Uit de aanhef van het bestreden besluit blijkt dat de betrokken onteigening haar grondslag vindt in het GRUP “Op- en afrittencomplex A10/E40-N44 te Aalter”.

In zoverre in het bestreden besluit wordt verwezen naar een “ministerieel” besluit, kan met de verwerende partij worden aangenomen dat die vermelding een materiële vergissing betreft, en dat de verwerende partij in het bestreden besluit beoogde te verwijzen naar het besluit van 3 juli 2009 houdende de definitieve vaststelling van het betrokken GRUP. Het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2009 werd evenwel bij arrest nr. 209.861 van 20 december

2010 door de Raad van State vernietigd. Ingevolge die vernietiging kan het bestreden besluit in rechte niet steunen op het besluit van 3 juli 2009.

Het betoog van de verwerende partij in haar laatste memorie toont niet aan dat de verwijzing in de aanhef van het bestreden besluit naar het besluit van 3 juli 2009 een overtollig motief uitmaakt en dat zij ook zonder dit besluit tot de bestreden onteigening zou zijn overgegaan.

Het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van het besluit van 15 maart 2010 van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken, waarbij voor de herinrichting van het toegangscomplex A10/E40 de onroerende goederen aangeduid op de plans 1M3D8H G 100625 02 en 1M3D8H G 100626 02 op het grondgebied van de gemeente Aalter onmiddellijk in het bezit worden genomen en onteigend overeenkomstig de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake de onteigeningen ten algemene nutte, in zoverre het de percelen betreft kadastraal bekend onder sectie D, nrs. 343, 344/b, 337/c, 341/b, 356/d, 362/k, 341/02a, 362/l, 357/z, 345/c en 357/x (innemingen 6 tot 10 en 13 tot 18).

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 525 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achtentwintig oktober 2011, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Roger Stevens